

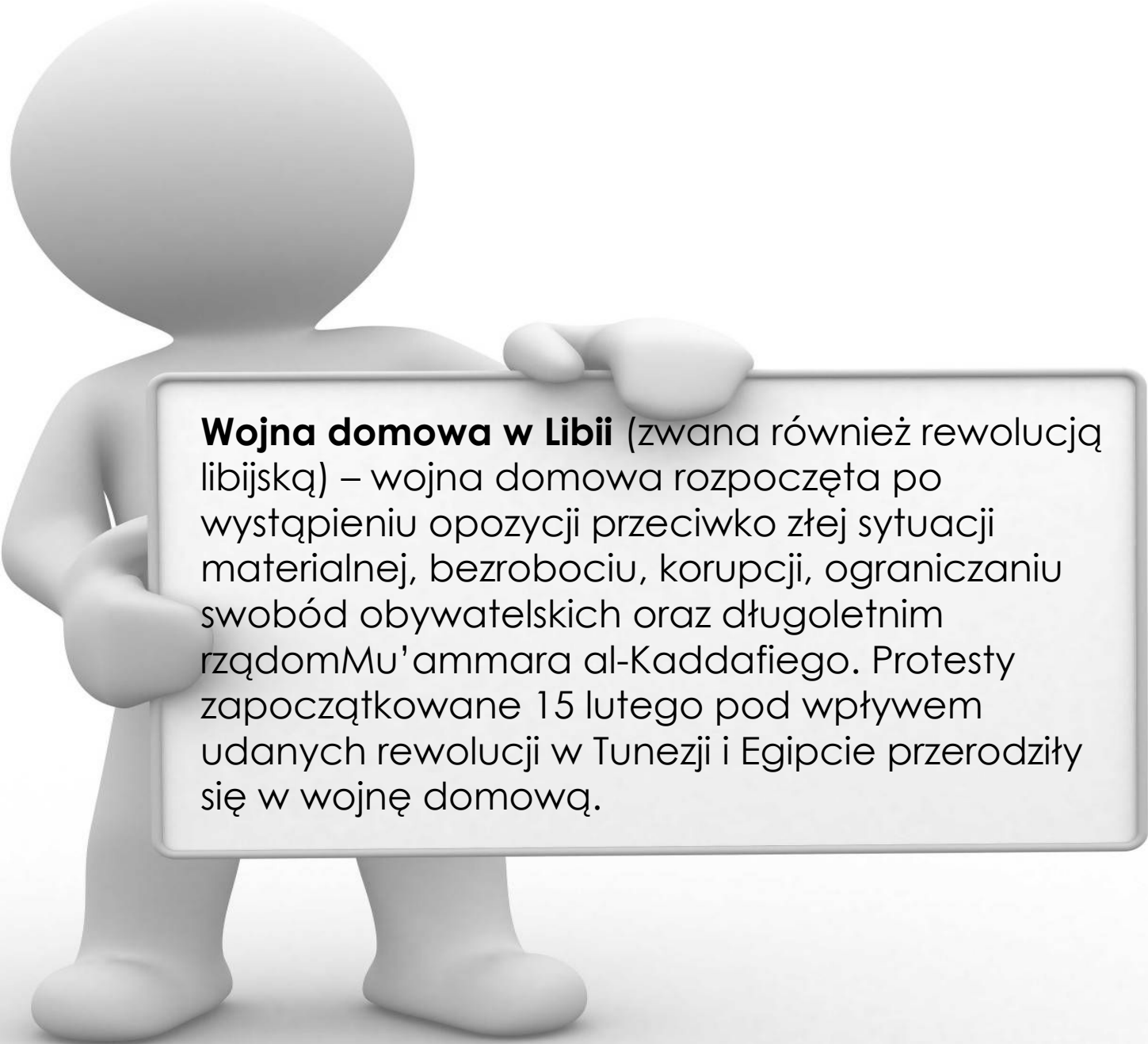
KONFLIKT W LIBII
JAKO PRZYCZYNA UCHODŹSTWA

Sukces tunezyjskich i egipskich rewolucji zachęciły Libijczyków do stanowczego sprzeciwienia się reżimowi Muammara al-Kaddafiego w styczniu 2011 roku. Autokrata wysłał jednak wojsko do stłumienia powstania, a konflikt z władzą przerodził się w krwawą i regularną wojnę domową. Doprowadziła ona do katastrofy humanitarnej i gospodarczej kraju, które zmusiły rzesze uchodźców do wyjazdu z kraju. Celem wielu z nich stała się Europa.

A 3D white humanoid figure stands on a light gray surface, holding a large, rounded rectangular sign. The figure is positioned behind the sign, with its right hand resting on top and its left hand supporting the bottom edge. The sign contains text in Polish.

Wojna domowa w Libii (zwana również rewolucją libijską) – wojna domowa rozpoczęta po wystąpieniu opozycji przeciwko złej sytuacji materialnej, bezrobociu, korupcji, ograniczaniu swobód obywatelskich oraz długoletnim rządowi Mu'ammara al-Kaddafiego. Protesty zapoczątkowane 15 lutego pod wpływem udanych rewolucji w Tunezji i Egipcie przerodziły się w wojnę domową.

Husniego
Mubaraka.

Do pierwszych wystąpień pod wpływem sytuacji w innych krajach arabskich doszło w styczniu 2011 roku. Libijska sytuacja społeczno-polityczna przedstawiała się na niekorzyść rządu, podobnie jak w krajach objętymi rewolucją. Wówczas rząd, obawiając się wzmocnienia protestów, obniżył podatki i cła na krajowe oraz importowane produkty żywnościowe. Protesty wznowiono jednak 15 lutego, po obaleniu prezydenta Egiptu, Husniego Mubaraka. 17 lutego zorganizowano tzw. *Dzień Gniewu* – masowe antyrządowe wystąpienia w całym kraju.

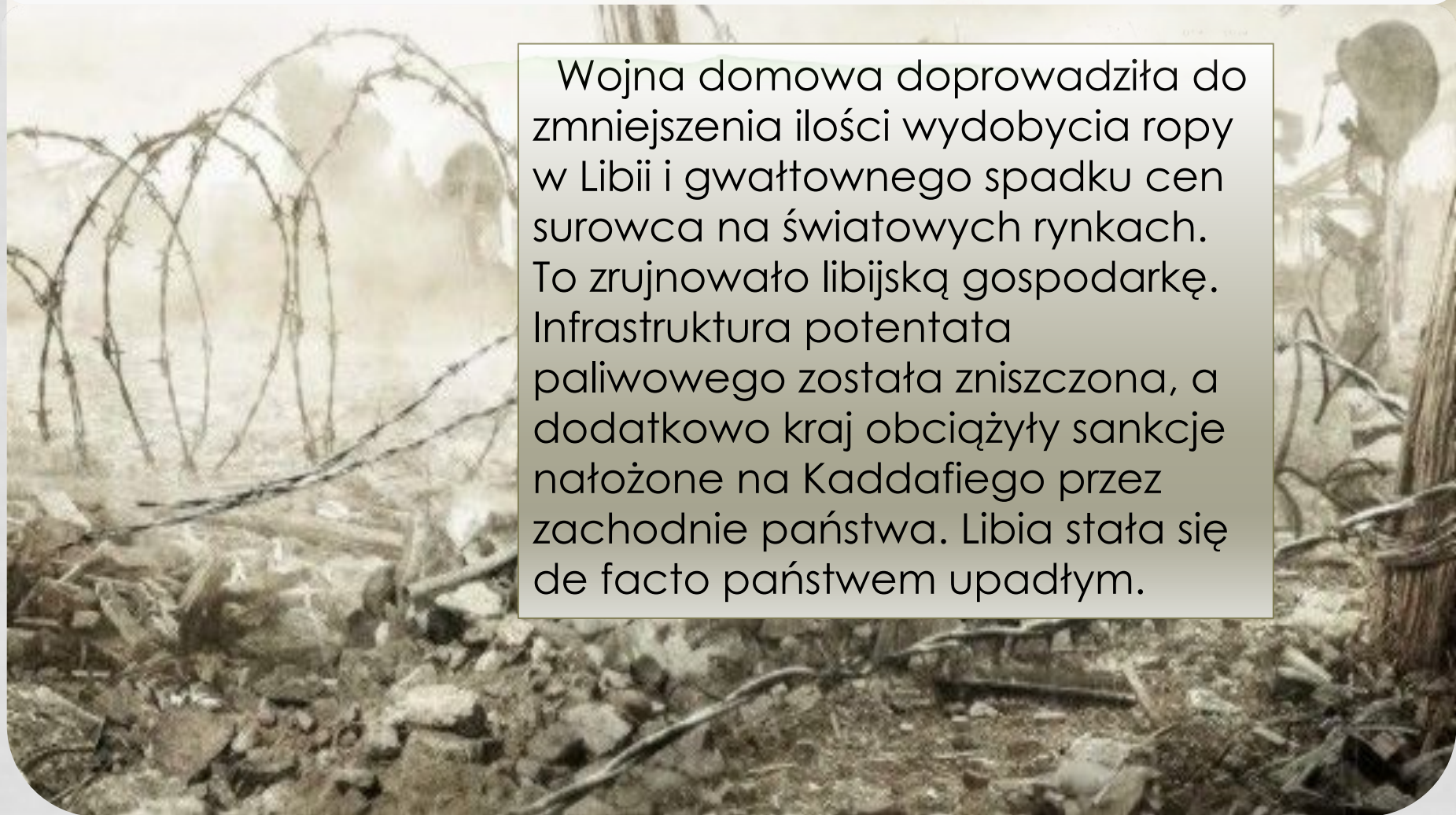

Doszło wówczas do pierwszych walk zbrojnych. Do walki przeciwko rebeliantom Muammar Kaddafi zaciągnął zagranicznych najemników. 21 lutego w Trypolisie doszło do masakry protestujących, w której zginęło ok. 300 osób. Tego samego dnia rebelianci zajęli miasto Bengazi, które później stało się siedzibą władz powstańczych. 22 lutego Kaddafi przemówił do narodu, grożąc śmiercią każdemu, kto wykaże się nielojalnością i przystąpi do walki z siłami rządowymi.

Wojna domowa doprowadziła do zmniejszenia ilości wydobywania ropy w Libii i gwałtownego spadku cen surowca na światowych rynkach. To zrujnowało libijską gospodarkę. Infrastruktura potentata paliwowego została zniszczona, a dodatkowo kraj obciążony sankcjami nałożonymi na Kaddafiego przez zachodnie państwa. Libia stała się de facto państwem upadłym.

Z kryzysem próbowały sobie poradzić kolejno powoływane tymczasowe rady, musiały jednak w pierwszej kolejności stawić czoło politycznym ambicjom grup powstańczych oraz frakcjom plemiennym, które wznowiły dawne konflikty. W Libii doszło do kilku starć na tle etnicznym. Wciąż nie rozwiązano także kwestii rozbrojenia grup, które uczestniczyły w wojnie.

Problemem kraju stają się również terroryści z Państwa Islamskiego, którzy chcą rozszerzyć swoją strefę wpływów. Tunezja w ciągu ostatnich stu dni dwukrotnie została zaatakowana przez zamachowców spod sztandaru Państw Islamskiego z terytorium sąsiedniej Libii. W marcu napastnicy wtargnęli do muzeum narodowego Bardo w Tunisie. Zginęły wówczas 22 osoby (w tym troje obywateli Polski), a prawie 50 zostało rannych. Pod koniec czerwca terroryści zaatakowali ponownie – tym razem kurort i hotelową plażę w Susie. Zabili prawie 40 osób, w większości turystów z Wielkiej Brytanii.

Dla Europejczyków najbardziej dotkliwym następstwem wojny w Libii i terroryzmu jest fala emigracji ludności z kraju ogarniętego zamieszkami. Podczas wojny uciekali przed niebezpieczeństwem, po zakończeniu konfliktu – przed biedą. Wśród nich było z pewnością wielu przedstawicieli reżimu Kaddafiego, którzy chcieli uniknąć odpowiedzialności za zbrodnie. Głównym celem stały się Włochy (Libia była kiedyś włoską kolonią), do brzegów których przyłynęło prawie 50 tys. uchodźców.

Stąd uciekamy sznureczkiem.

Tu jest za zimno.

dostać w pysk za
y jedący do Rosji
w drodze do Japonii,
słina, albo
ch nie trzeba
albo

Tu Japończycy
wymyślają, co będzie
się sprzedawało
w Europie
za 10 lat.

pysk
eczkę

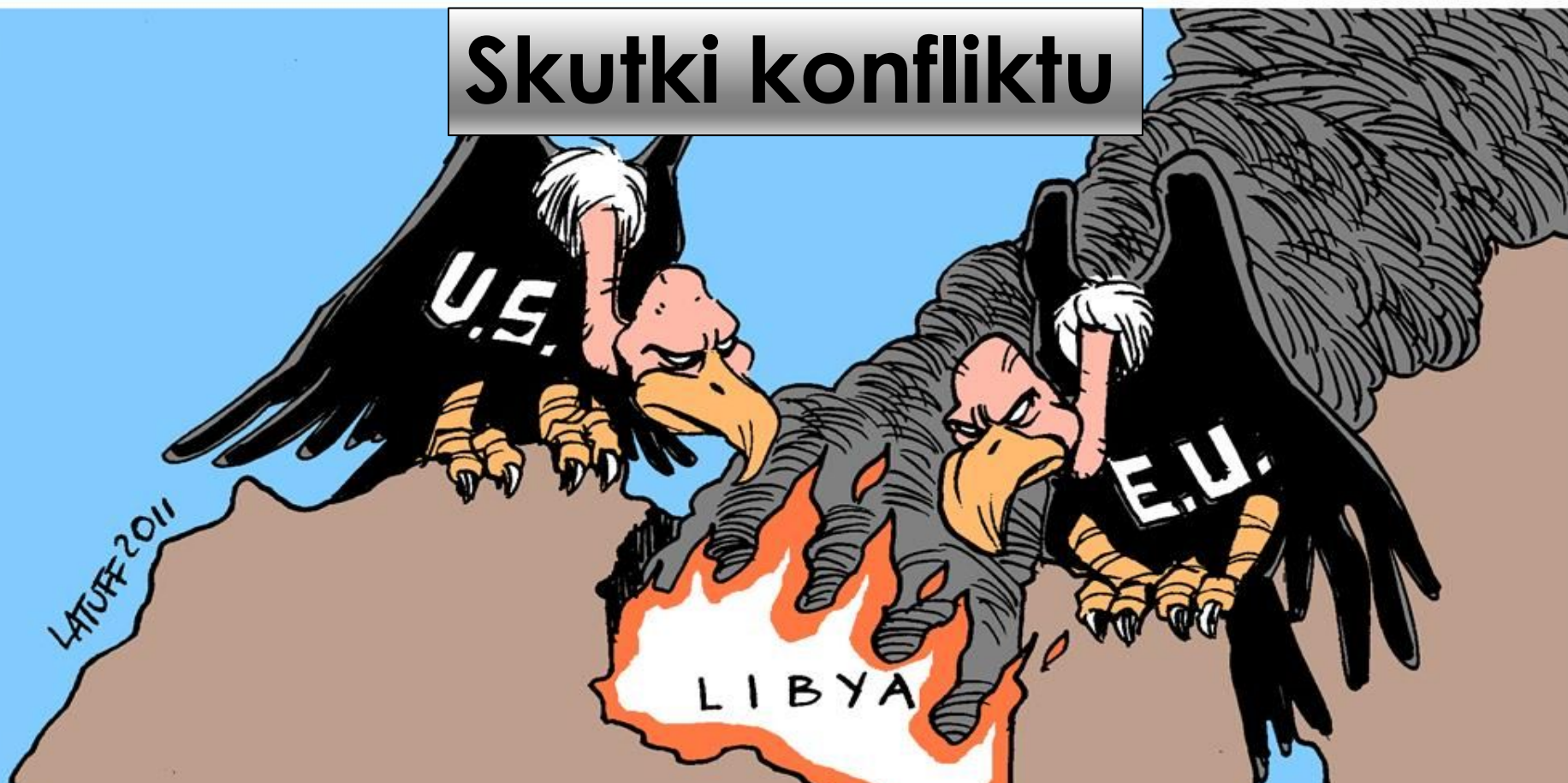
wygrywają

z naszymi walkę o posiek.

W kwietniu 2015 roku u wybrzeży wyspy Lampedusa włoska marynarka wojenna i straż przybrzeżna uratowały na Morzu Śródziemnym blisko 1500 libijskich uchodźców z pięciu statków.

Skutki konfliktu

Bezpośrednim skutkiem ponad ośmiomiesięcznej wojny była transformacja władzy w Libii. Panujący przez 42 lata dyktator został odsunięty od władzy i zabity, a większość jego popleczników została pochwycona lub także zamordowana w czasie walk. 23 października nowe libijskie władze ogłosiły, iż *Libia jest wolnym krajem*. Wyzwolenie ogłoszono w Bengazi, czyli tam, gdzie wojna się rozpoczęła.

Mahmud Dżibril

Abd ar-Rahima
al-Kiba

Przedstawicielem Libii na arenie międzynarodowej została Narodowa Rada Tymczasowa, która z biegiem trwania konfliktu otrzymywała coraz większe poparcie na świecie.

Przewodniczącym Rady, który pełnił funkcję głowy państwa, był Mustafa Muhammad Abd al-Dżalil, jego zastępcą był Abdul Hafiz Ghoga, natomiast urząd premiera rządu tymczasowego objął Mahmud Dżibril. Po zakończeniu wojny premier ogłosił, iż ustępuje ze stanowiska. Po nim obowiązki premiera przejął Ali at-Tarhuni, a 31 października na to stanowisko rządu przejściowego desygnowano Abd ar-Rahima al-Kiba, który zaprzysiężony został 24 listopada 2011.

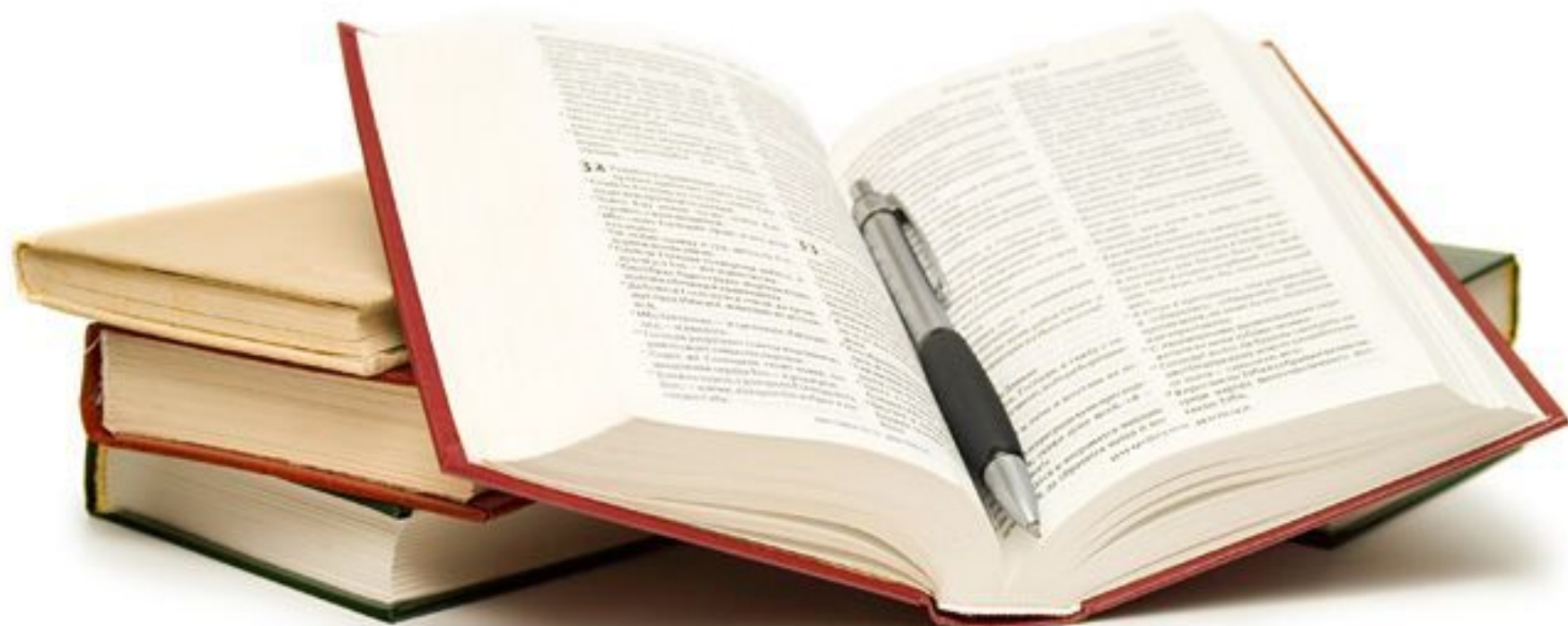

Mustafa Muhammad
Abd al-Dżalil

Abdul Hafiz Ghoga

Ogłoszono przeprowadzenie w ciągu ośmiu miesięcy elekcji do parlamentu, który miał opracować nową konstytucję w 2012, poddaną pod osąd społeczeństwa w referendum. Powrócono do libijskiej flagi sprzed rewolucji 1 Września. Tak rozpoczął się proces budowania systemu demokratycznego w Libii. Przewodniczący Rady Mustafa Muhammad Abd al-Dżalil ogłosił, iż Libia nie stanie się islamskim krajem ekstremistycznym. W nowej konstytucji islam ma być określony jako umiarkowany.

Wojna zostawiła olbrzymie zniszczenia w infrastrukturze kraju. Zrujnowane zostały miasta, przez które przetoczyły się zacięte walki. Najbardziej zniszczone miasta to Misrata oraz Syrta. Jednym z następstw rewolucji w Libii była fala migracji ludności z tego kraju. Większość z imigrantów opuszczała ojczyznę z powodu biedy i złych warunków życiowych, jednakże część z nich mogła być związana z obalonym reżimem i szukać nowego miejsca osiedlenia. Celem ich podróży była głównie Unia Europejska, w tym położone najbliżej granic Libii Włochy, szczególnie wyspa Lampedusa, gdzie mogło się dostać nawet 48 tys. Ludzi.

Rada Bezpieczeństwa ONZ wyraziła zaniepokojenie, iż po zakończeniu wojny całe magazyny broni, nad którymi nie sprawowano dostatecznej ochrony, mogły być wykorzystywane przez watażków plemiennych do rozwiązywania lokalnych sporów, co mogło doprowadzić do wybuchu konfliktów etnicznych. Ponadto broń mogła wpaść w ręce terrorystów Al-Kaidy, gdyż jej północnoafrykańskie zbrojne skrzydło miało swoje wpływy na pustynnych terenach Libii. Problem nierozbrojenia bojówek doprowadził na przełomie 2011 i 2012 do kilku konfliktów lokalnych.

**DZIĘKUJĘ
ZA UWAGĘ**

